KUKORICA BAROMÉTER

Magyar Kukorica Klub

„…új kihívást jelent, hogy merre haladjon mezőgazdaságunk. Meggyőződésem szerint ez az út nem lehet más, mint az elektronika, a csúcstechnika, a minőség, az ökológia és a jövedelmező gazdálkodás harmóniájának megteremtése.”

(Győrffy Béla)

A nagy termés nyomában...

A csapadék életmentő, de a lehűlés kellemetlen!

Ne csak magunkra gondoljunk, hanem - mire is? - elsősorban a kukoricára!

A 20-30 mm (az ország egyes részein akár 40mm felett is) lehullott csapadék elegendő a kukorica pillanatnyi vízigényének kielégítéséhez. A kukorica szempontjából azonban kedvezőtlen, hogy a 4 -5 °C -os esővíz gyorsan lehűtötte a talajt, nagyjából ugyanerre a hőfokra.

Hogyan éli meg ezt a fajta lehűlést a kukorica? Erre a kérdésre próbálunk az alábbiakban választ adni.

Csírázás, kelés:

Legnagyobb bajban az éppen elvetett mag érzi magát! A szem duzzadásának első 48 órája kritikus, ilyenkor kell a legalább 10 °C ahhoz, hogy az élettanilag gyengébb, egyébként is lassabban csírázó és fejletlen egyedek "ne sokat késsenek".

A hideghatásra genetikailag is kényesebb fajtákkal vetett táblák, vagy ahol a magnak volt valamilyen rejtett hibája, (ami a mai cold teszt nélküli világban törvényesen is előfordulhat) vontatott, hiányos lehet a kelés. Hasonló tünetekkel számolhatunk csírakori betegségekkel (fuzárium, palántadőlés, stb.) terhelt talajokon. A fejlődő állományok ritkák, "ligetesek", egyenetlenül fejlettek lesznek, sok meddő tővel.

(A kelési sebességen és a kelési arányon sokat javíthat a jó szerrel történt jó minőségű csávázás, ez azonban a vetőmag kikészítők dolga.!)

Igen nagy veszély ilyenkor a cserepesedés! Agyonművelt, szerves anyagban és mészben szegény, nagy agyagtartalmú talajok "betegsége". A vontatott kelési folyamatban legyengült növények jelentős része ilyen helyzetben ki sem tud kelni. A fő veszély, hogy a mélyebre vetett magok csírája a talajfelszín közelébe érve már "elfáradt" (túlkoros). A talajfelszín közelében a növény érzékeli a fényt és kibontja a sziklevelet, sokszor már az első levelet is. Ebben az állapotban már nem képes önállóan a talaj felszínére jönni, s az állomány ritka lesz. (Általában azt mondhatjuk, hogy ez az 5-6 cm-nél mélyebben vetett kukoricákat veszélyeztető helyzet.)

Kikelt állományok, korai fejlődés:

Ez az a fajta időjárás az, amellyel ijesztgetni szokták a startertrágya forgalmazók a kukoricatermesztőket! Most igazuk lehet, mert sem a foszfor, sem a nitrogén nem lesz felvehető a fiatal növények számára. Az előző azért, mert hidegben hiába van ott, nem áll rendelkezésre, gátolt a felvétele. Az utóbbi azért, mert az eső elmosta a még fejletlen, sekélyen elhelyezkedő gyökerek mellől.

A megfelelő mennyiségű és minőségű, a gyökerek környezetében nagyobb mennyiségben található tápanyagból többet vehet fel a növény, ill. a többből több is

maradhatott. Az azonban nem várható, hogy a talajvizsglati "bőséges" foszfor-ellátás vagy a hagyományos szuperfoszfát adagolás megoldja ezt a fajta gondot. A szuperfoszfát hatóanyaga a kijuttatás után szinte azonnal lekötődik, savanyú erdőtalajokon véglegesen. A talajban a foszforformák 80%-a nem felvehető, kémiailag és biológiailag kötött állapotban vannak jelen. A különböző foszforformákat a talajélet és a növény gyökeréből kibocsátott anyagok alakítják felvehető, ionos állapotúvá. A hidegben mindegyik "didereg", a mikroflóra nem táplálkozik, nem szaporodik, ezért kellő mennyiségben nem is pusztul. Általában az is a gond - még a jó P ellátottságú talajoknál is -, hogy a gyökér gyorsan felveszi a környezetében lévő foszfort, viszont a foszor nem oldódik a talajnedvességben, így a kapilláris-vízzel nem "folyik oda" (mint pl. a kálium), hanem csak az igen lassú diffúzióval pótlódik. Ugyancsak gátolhatja a foszforfelvételt a túl magas kalcium (mész), alumínium és vastartalom, a túl alacsony és a magas pH érték. Egyes elővetemények, pl. a cukorrépa után nincs a talajban elegendő, a kukoricával együtt élő, és a táplálékfelvételben fontos szerepet játszó mikorrhiza gomba, amely ugyancsak döntő szerepet játszik a fiatal kukoricanövény tápanyag-, így foszforfelvételében.

Röviden, ilyenkor következik be, hogy a fiatal növények, akár 6-7 leveles korig is lilulnak, sárgulnak, attól függően, hogy az adott hibridre melyik szín jellemző tápanyaghiányos esetben.

Az elszíneződést kiválthatja/fokozhatja a levegőtleség is. Agyonművelt, elporosított, az eső hatására összetömörödött talajban a gyökerek nem jutnak oxigénhez, s ez is kiválthatja az elszíneződést, satnya fejlődést. Ugyanez a jelenség fordul elő víz-összefolyásos helyeken.

Mi a teendő?

Először is megvárni, amíg a talaj megszikkad, s **gyorssegélyt adni a kukoricának nitrogén és foszortartalmú tápanyagot is tartalmazó levéltrágyázással**. Az ilyenkor még kis levélfeület miatt célszerű csak a növénysorokat permetezni, mert a talajra permetezett anyag pillanatnyilag elvész, nem hozza meg a ráfordítást!

A második lépés a kimosott N műtrágya pótlása sor mellé adagolással. A teljes felületre adott N csak akkor fog hatni, ha valamikor később, a már fejlettebb gyökérzettel találkozik - ha találkozik, és nem mossa el akkorra egy következő eső, amiben ugyancsak reménykedünk.

A harmadik lépés a posztemergens gyomirtás - ahol ezt tervezték. A gyomosodás már az esőzés előtt intenzíven megindult. Erre az esőre robbanásszerű gyomkelés és növekedés várható!

Kártevő figyelés! Ezután már arra is kell gondolni, hogy a következő felmelegedési időszakban elindul a "mocskospajoros" bagolyepkék (felkiáltó jeles bagolylepke, vetési bagolyepke, ipszilon bagolyleke) rajzása, peterakása. Az ilyen időjárást követi általában a fritlégy kártétele is. Mindegyik kártevő érzékeny, akár több tonnás terméskieseést okozhat, ezért a növényvédő agronómust/tanácsadót kérni kell a fokozott figyelésre. Veszélyhelyzet esetén azonnal be kell avatkozi, mert a kár rövid idő alatt igen nagy lehet! Fiatal hernyók ellen a posztemergens gyomirtó permetléhez kevert rövarölő szer is szolgálhatja a megelőzést. Kialakulófélben lévő mocskospajor gradáció esetében a gyökér közelébe kultivátorral juttatott talajfertőtlenítő szer csökkentheti a kárt. Legbiztosabb megelőzés a gyommentesség!

Cserepesedés esetén a könnyű henger vagy küllőskapa esetleg segíthet, de súlyos esetben legtöbbet ér a gyors újravetés!

Válaszokat, megjegyzéseket ide kérünk:

Reagálok!

Tudtad? A visszajelzés a kommunikáció oxigénje!

Korábbi hivatkozások:

Május kezében

Vetés, 2019. Kukoricatermesztőknek

Gondolatok és Tanácsok

Megjegyzések a "Gondolatok és Tanácsok" hírlevélhez

Befejeztem a kukoricavetést **Egy egyszerű anonim vetésjelentés, hogy jóltájékozottak legyünk!**

Rágcsálóveszély? A mezei pocokról

Kiadja: A Magyar Kukorica Klub Egyesület; Felelős szerkesztő: dr. Szieberth Dénes

Facebook

Erre az email címre kérjük, ne válaszoljon!

Ezt a Hírlevelet Ön azért kapta, mert regisztrált a Magyar Kukorica Klub Egyesület honlapján, és bejelölte, hogy szeretne hírleveleket kapni.